

Андрій
Аркан

БАТЯР
з Клепарова

Роман-фантазія в стилі ар-деко

Харків
«Фоліо»
2017

1

У безконечній тиші безмежного Всесвіту згасали останні акорди. Оркестр завершив тріумфальне прем'єрне виконання джазової композиції. Мелянхолійна і така млосо-тягуча пауза нараз оповила всю залу, запанувала у її видимому й невидимому просторі, який мерехтів у пасмах легкого туману від гарячих потоків потужного освітлення, людського тепла, папіросного диму та випарів з кухні. Тут не обійшлося й без хитромудрих фокусів пана Адама. Йому, звичайному електрику, вдалося вміло поєднати магію музики з магією світла.

У такі нетривкі миті щастя, яке пронизувало аж до сліз, водночас присипляючи та заспокоюючи душу, багатьом

постійним відвідувачам цього знаного на пів-Львова закладу Зеника Смаги бажалося лише одного — померти! В ту ж мить покинути грішну Землю, ніколи більше не повертатися до її вічних проблем, до думок і балачок про гроші, злидні і хвороби, до тих нестерпних, тепер уже постійних репортажів та розмов про нову, велику війну...

Труба Енвера Булфара в загальному звучанні всього оркестру не розчарувала і нікого не лишила байдужим. То було несамовите переживання чогось незвіданого, чогось, що ніяк не передається словами. І, як ознака доброго дива музики, після завмирання останньої ноти ще довго тиша панувала у просторі.

Та ось публіка з відчутним задоволенням, бо несила було вже тамувати подих, поволі виходила з навислої паузи. Спочатку полинули поодинокі плескання рук, і вже за кілька секунд одностайно і бурхливо, зі схвальними вигуками, а подекуди вже й на американський манір — свистом, зала дякувала оплесками щасливим, усміхненим музикантам, яким цього разу вдалося проникнути в найпотаємніші і найтемніші закутки нутра вибагливої львівської публіки.

Від щастя Зеник перебував на сьомому небі. Сьогодні був його день. Йому випало пережити саме той рідкісний момент у житті, про який кажуть, що зорі на небі зійшлися, і доля подарувала йому хвилини найвищого піднесення та блаженства.

Нове, дорогоцінне придбання Зеника Смаги — геть юний трубач, татарин Енвер Булфар. Неймовірно талано-

витий, геніальний музикант, унікальний і своїм хистом, і своєю манерою гри, що всі у Львові, навіть витончені поціновувачі джазу, не могли надивуватися: як таке могло статися, як воно могло з'явитися у місті, де ніколи не існувало видатних традицій джазового музикування, та ще й у татарській, мусульманській родині...

Вперше Зеник побачив Енвера досить давно, на виступі в ресторації «Колізей», коли юному генію заледве минуло п'ятнадцять літ. Гра Енвера настільки заповонила Зеникову душу, що він твердо постановив — за будь-яку ціну переманити молодого трубача до себе.

Енвер, хоча й був ще зовсім хлопчиськом, та на диво дуже добре знав собі ціну. Мабуть, далася ознаки спадкова підприємницька жилка народу, до якого він належав, а особливо виховання в його не бідній і напрочуд ліберальній родині. Багато родичів Енвера навчалися у найпрестижніших університетах Європи, ставали з часом відомими юристами, фінансистами, лікарями, науковцями. І батьки Енвера крізь пальці дивилися на ті його захоплення музикою, а на всі закиди своїх єдиновірців відповідали: якщо Аллах дарує їхній дитині такі здібності, отже, така Його воля! І вони не мають жодного права ні сумніватися, ні, тим більше, змінювати волю Аллаха! А крім того, Енвер був наймолодшим у традиційно чисельній татарській сім'ї і, звісно ж, пестунчиком, улюбленцем усієї родини.

Енвер одразу заломив Зенику таку ціну за свій перехід до нього, що той іно присвиснув, закотив свої пукаті очі-

ська до неба і відступив. Так тривало чотири роки, поки Енвер не перебродив майже по всіх львівських рестораціях, клубах та дансингах. І всюди його щось не влаштувало, всюди йому починала грати його гаряча татарська кров. Всюди починалося з незадоволення, продовжувалося напруженням, закінчувалося скандалом, розривом і переходом у інший оркестр.

Зеник усе вичікував. Він дуже добре відчував, що конфлікти Енвера з тими всіма львівськими фраерами від музики пов'язані не з грошима. Вони для Енвера — не головне. Для Енвера головне — музика. Якимось чином не складалося йому зігратися з жодною джазовою групою у Львові так, як би він того хотів... А все тому, що постійно бракувало до його таланту відповідної майстерності, відчуття гармонії та ансамблю у грі інших музикантів.

Зеник терпляче вичікував. Добре знав — рано чи пізно то мусить статися. І цей час настав. Енвер сам прийшов до нього. Стояв на бетонній долівці його закладу якось невпевнено, похнюплено, у довжелезному, завеликому як на його щуплу фігурку сірому плащі, ховаючи руки в глибоких кишенях, і розглядав Зеників дансинг, порожню наразі сцену.

Досі Енвера стримувало те, що Зеник був українцем і знався з львівськими батярами, а це могло б спровокувати зайвий інтерес з боку влади, особливо поліції. Зеник свято запевнив понадміру обережного Енвера і навіть заприсягся усіма найтвердішими батярськими клятвами, що з львівською владою у нього ідеальні стосунки, а всі діль-